

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): Alžběta Dvořáková

Název práce: Multikulturalismus a jeho přístupy k náboženským skupinám

Vedoucí práce: Tomáš Hirt, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE *(uved'te, do jaké míry byl naplněn):*

Cílem práce, jak autorka uvádí v úvodu, je „zmapování přístupů příruček multikulturní výchovy k náboženství“. Předmětem analýzy byly „vzdělávací dokumenty, ve kterých se pracuje s kategorií multikulturalismu – tedy s příručkami multikulturní výchovy a výchovy k občanství“. Práce je členěná do tří částí, které autorka označuje jako teoretickou, metodologickou a praktickou. V té první se poměrně podrobně věnuje představení pojmů a konceptualizací vztahujících se k multikulturalismu a náboženství. V metodologické části autorka nastiňuje výzkumný postup, který uplatnila při analýze příruček pro učitele zaměřených na dvě tematické oblasti Rámcového vzdělávacího programu: multikulturní výchovu a výchovu k občanství a demokracii. Představuje kategorizační schéma obsahové analýzy sestávající se z několika dichotomických kategorií a od nich odvozený analytický formulář, který při analýze obsahu příruček používala. A v závěru pak stručně prezentuje výsledky analýzy. S výhradami se domnívám, že práce svých cílů dosahuje a splňuje nároky kladené na bakalářské práce v oboru sociální a kulturní antropologie.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ *(náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):*

Práce je poměrně disproporční. Ceých dvacet stran je věnováno přehledu různých forem multikulturalismu a multikulturního vzdělávání, včetně kritických reflexí těchto konceptů, dále výkladu pojmu identita a definování pojmu náboženství. Vzhledem k takto rozsáhlému představení teoretických předpokladů se interpretace výsledků analýzy jeví poněkud stručná, neboť zahrnuje pouhé dvě strany obsahující v zásadě pouze konstataci toho, co se v příručkách objevuje či neobjevuje, a nikoli zobecnění v intencích uvedených teoretických hledisek. Například k otázce, zda je náboženství v kontextu praktického multikulturalismu konceptualizováno analogicky jako etnicita, která je nastolena na stranách 13-15, se autorka při formulaci závěrů své práce již nevrací. Samotná přehledová část je nicméně zpracována pečlivě, autorka provedla rešerši relevantních textů a dokázala jejich obsah výstižným způsobem shrnout. Obsahová analýza je vzhledem k záměru zvolena vhodně a její aplikace je transparentním způsobem představena. Zvolené analytické kategorie jsou při analýze uplatnitelné a opírají se o konceptualizace představené v přehledové části práce. Problémem, který ovšem nelze přičíst na vrub autorky, je obtížná dohledatelnost všech příruček, které byly vzhledem ke zvoleným

tématům v ČR publikovány. V daném ohledu je analyzovaný soubor nereprezentativní, nicméně autorka transparentně charakterizuje alespoň způsob, podle jakých kritérií příručky vyhledala, v seznamu literatury dokonce uvádí, které z příruček, o jejichž existenci věděla, se jí nepodařilo získat.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Po formální stránce vykazuje práce několik problematických momentů: 1) Citace přebírané ze zahraniční literatury jsou nestandardně uváděny v originálním znění (v angličtině). 2) Některé odstavce nejsou zarovnané zprava, odsazování tabelátorem na začátku jednotlivých odstavců je nestejněměrné. 3) V práci jsou použity formulace, které nepatří do žánru odborného textu – např. „...islám, naše „superstar“ pro příručky...“ (str. 35). Ostatní aspekty formální úpravy považují za standardní.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Navzdory uvedeným výhradám se autorce podařilo zvolené téma „zmapovat“ (práce obsahuje řadu nesamozřejmých zjištění dosažitelných pouze analyticky, tedy nikoli „viditelných“ na první pohled), byť způsobem, který je vzhledem k ambicióznímu úvodu poněkud povrchní. Autorka nicméně dokáže limity své práce reflektovat.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Vrátíme-li se k vaší nezodpovězené otázce, zda v kontextu multikulturní výchovy tvoří kategorie etnicity vzor pro zacházení s kategorií náboženství, jak zní vaše odpověď?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

velmi dobře

Datum: 29. 5. 2013

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Paláta filozofická
katedra antropologie